

lesskab drager Omsorg for Undervisningen ogsaa i de højere Skoler, og at de derfor vilde stemme imod Ændringsforslaget. Jeg skal ikke indlade mig paa en Diskussion med det ærede Medlem om Socialdemokraternes Skoleprincipper i al Almindelighed, men kun sige, at vi har vundet megen Erfaring for, at det private Initiativ ikke alene paa Børneskolens, men ogsaa paa Ungdomsskolens Omraade, har betydet overmaade meget, ikke alene for Eleverne, men ogsaa saaledes, at det har øvet en gavnlig Indflydelse paa den offentlige Skoles Udvikling. Der bliver ikke saa let en saadan Uniformering, som fremkommer, naar det hele gaar ind under en fælles offentlig Styrelse. Jeg tog i øvrigt nærmest Ordet for at udtale min Forundring over, at Socialdemokraterne ikke har kunnet lade Principperne sove for en Dag. Thi Socialdemokratiets Repræsentanter i Finansudvalget erkendte Trangen hos disse Skoler til forøget Tilskud; de erkendte jo i Virkeligheden ret udpræget, at Skolerne var saaledes stillede, at det i alt Fald for nogles Vedkommende vilde betyde et Krak i den Forstand, at de maatte indstille deres Virksomhed, hvis Statstilskuddet ikke blev forøget; og derfor synes jeg, at de godt kunde have ladet Løven sove for en Dag og i alt Fald ladet være at stemme imod dette Ændringsforslag, selvom de paa Grund af deres principielle Stilling ikke kunde støtte Forslaget.

N. C. Christensen: I Anledning af mine Udtalelser angaaende Ændringsforslag Nr. 211 har flere af de ærede Medlemmer, der har haft Ordet, siden jeg talte, fundet Anledning til at gøre Bemærkninger. Det ærede Medlem fra Kolding (Laursen) sagde, at den Udvikling, vi er inde i: at alt skal ind under det offentlige, anser han ikke for heldig; lykkes det at faa den private Skolevirksomhed trængt til Side, vil det, siger det ærede Medlem, blive til Skade, fordi denne Virksomhed har en Mission. Men vi foreslaar jo ikke at trænge den private Skolevirksomhed til Side, den kan selvfølgelig udfolde sig, saa godt som den er i Stand til, vi skal ikke lægge den nogen som helst Hindringer i Vejen. Det, vi gør gældende, er blot, at det offentlige ikke har nogen Pligt til at træde hjælpende til for at opretholde den private Skolevirksomhed. Det er noget ganske andet. At den private Skolevirksomhed har nogen Betydning, skal jeg heller ikke benægte, men den vil kunne fortsætte, selvom man ikke giver Statstilskud.

Det ærede Medlem for Københavns

Iste Valgkreds (Wulff) sluttede sig til mine Udtalelser om, at der burde være lige Adgang for alle til at faa en saa fyldig Undervisning, som de paagældende evner at modtage, og det ærede Medlem sagde, at han har virket i den Retning. Det skal jeg indrømme. Fra det ærede Medlems Virksomhed oppe i Hjørring ved jeg, at han har arbejdet for at faa en Kommuneskole, der paa det Tidspunkt var endogsaa betydeligt bedre end i de fleste andre Byer, og jeg ved altsaa, at naar det ærede Medlem udtaler sig, som han gør i Dag, er det ikke for at modarbejde den offentlige Skole. Men det ærede Medlem kommer alligevel let til at gøre det ved de Udtalelser, han fremsatte. Det ærede Medlem sagde for det første, at vi ikke opnaaede at skaffe mere lige og ikke lettere Adgang til den højere Undervisning ved at nægte Bevillinger til den private Skole, og som Bevis for, at hans Paastand i saa Henseende var rigtig, anførte det ærede Medlem, at Afstanden mellem Elevernes Hjem og Skolen var saa betydelig, at det for mange af Eleverne blev nødvendigt at opholde sig i en anden By for at modtage den mere fyldige Undervisning, medens noget saadant muligvis i enkelte Tilfælde kunde afhjælpes ved private Skoler paa Egnen. Det bliver nu et ringe Antal, dette vil komme til gode; for de private Skoler, der har højere Undervisning, ligger jo heller ikke saadan klods op ad hinanden eller i hver eneste Landsby. Derimod bidrager den Omstændighed, at det offentlige medvirker til at oprette Skoler af denne Art for dem, der har Raad til at sende deres Børn bort fra Hjemmet for at søge Undervisning, til, at mange ikke har den Interesse for den offentlige Skole, som de skulde og burde have. Dersom de var henviste til at lade deres Børn undervise i den offentlige Skole, vilde de i mange Tilfælde vise betydelig større Interesse for denne, end de nu gør, og sørge for, at den kom til at meddele en Undervisning, der var tilstrækkelig til at danne Grundlaget ogsaa for en videre Undervisning. Mange benytter de private Skoler til at skaffe deres egne Børn de Kundskaber, som de er med til at hindre andre i at erhverve. Ved at støtte de private Skoler opnaar man at støtte dem, der ønsker at holde den offentlige Skole nede ved det nuværende Lavmaal, hvorimod man ved at undlade at støtte de private Skoler gør det vanskeligere for dem at bestaa i Konkurrencen. Det har vist sig i de senere Aar, at efterhaanden som man har været i Stand til at forbedre den offentlige Skole rundt om, faar de private Skoler vanskeligere Kaar